

Dijital Hikayeler ic?in Dereceli De?erlendirme O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dijital Hikayeler ic?in Dereceli De?erlendirme O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19792>

Özet

Dijital Hikayeler ic?in Dereceli De?erlendirme O?lc?e?i, 2016 y?l?nda S. Özcan, V. Kukul ve S. Karata? tarafından geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle e?itim ve medya alanlar?nda ö?rencilerin veya kullan?c?lar?n olu?turdu?u **dijital hikayelerin** kalitesini ve bile?enlerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, 10. Uluslararası Bilgisayar ve Ö?retim Teknolojileri Sempozyumu'nda (ICITS) bir bildiri olarak sunulmu?tur.

Ölçek, dijital hikaye anlat?m?n?n hem teknik hem de anlat?msal yönlerini kapsayan kriterlere dayanmaktadır. Bu **dereceli de?erlendirme ölçe?i** (rubric) format?nda olup, de?erlendiricilere nesnel puanlama imkan? sunmay? hedeflemektedir. Psikometrik özelliklere dair detayl? bilgiler (geçerlik ve güvenilirlik) genellikle tam metin bildiri içinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dijital hikaye anlat?m?, **dijital hikayeler**, dereceli de?erlendirme, **e?itim teknolojileri**, medya okuryazarl???, ölçme ve de?erlendirme.

Yazarlar

Seher Özcan, Veli Kukul, Serhat Karata?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda veya di?er ba?lamlarda üretilen **dijital hikaye** ürünlerinin tutarl?, yap?land?r?lm?? ve standardize edilmi? bir yakla??mla de?erlendirilmesini sa?lamaktır. Dijital hikaye üretimi, ö?rencilerin yarat?c?l?klar?n?, teknik becerilerini ve anlat? kurma yeteneklerini birle?tiren karma??k bir süreçtir. Bu nedenle, de?erlendirme sürecinin ?effaf ve kapsaml? olmas? kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmenlerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin çal??malar?ndaki ba?ar? düzeylerini belirlemelerine, geri bildirim sa?lamalarına ve ö?retim stratejilerini geli?tirmelerine yard?mc? olmay? amaçlamaktadır. Ayrıca, dijital hikayelerin temel bile?enlerinin (ses, görsel, anlat? yap?s? vb.) ayr? ayr? ele al?nmas?na olanak tan?yarak de?erlendirme sürecine derinlik katmaktadır.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bir bireyin veya grubun üretti?i dijital hikayenin çok boyutlu kalitesidir. Bu yap? genellikle üç ana alana ayr?labilir:

Anlat?msal Kalite: Hikayenin ak?c?l???, konunun netli?i, duygusal etki ve amaçlanan mesaj?n iletilme ba?ar?s?.

Teknik Kalite: Ses, görüntü, video düzenleme ve genel prodüksiyon standartlar?n?n profesyonelli?i ve etkin kullan?m?.

Pedagojik/Yap?sal Uygunluk: Hikayenin verilen görev veya ö?renme hedefleriyle ne kadar uyumlu oldu?u ve dijital hikaye anlat?m?n?n temel prensiplerine ne ölçüde ba?l? kald???

Geçerlik

Ölçek, bir **geli?tirme** çal??mas? olarak sunuldu?u için, geli?tirme sürecinde kapsam ve yap?sal geçerli?in incelenmi? olmas? beklenir. Ancak, bu özet kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? veya yöntemleri (örne?in, kapsam geçerli?i için uzman görüş?leri, yap? geçerli?i için do?rulamalı faktör analizi) belirtilmemiştir.

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, muhtemelen ölçek maddelerinin dijital hikaye anlat?m?n?n kritik bile?enlerini ne ölçüde temsil etti?ini ve beklenen teorik yap?y? do?rulamalı do?rulamalı?n? göstermektedir. Detaylı geçerlik bilgileri için 2016 y?l?nda sunulan tam bilimsel bildiriye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Bu ölçe?in geli?tirme raporunda **güvenirlik** analizlerinin yap?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak bu özet kaynakta herhangi bir güvenilirlik katsay?s? (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? veya puanlay?c?lar aras? güvenilirlik) sunulmamıştır.

Dereceli de?erlendirme ölçeklerinde, özellikle birden fazla puanlay?c? kullan?ld??nda, puanlay?c?lar aras? güvenilirlik (inter-rater reliability) büyük önem ta??r. Bu, farklı de?erlendiricilerin aynı dijital hikayeye benzer puanlar vermesini sa?layarak ölçümün tutarlılık?n? garanti eder. Detaylı **güvenirlik** sonuçlar? tam metin bildiride yer almaktadır.

Faktör Analizi

Dijital hikayelerin çok boyutlu yap?s? göz önüne al?nd??nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla **faktör analizi** (Aç?mlay?c? veya Do?rulamalı) kullan?lm?? olmas? yüksek ihtimaldir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar (faktörler) altında toplandı?n? ve bu faktörlerin teorik olarak beklenen Yap? (Anlat?, Teknik, Pedagojik) ile uyumunu ortaya koyar.

Tipik bir **faktör analizi** sonucu, ölçe?in kaç alt boyuttan olutu?unu, her bir alt boyutun toplam varyansa katkı?n? ve maddelerin faktör yüklerini gösterir. Bu bilgiler, ölçe?in kullan?m k?lavuzunda veya tam bilimsel yay?nda detaylı olarak incelenmelidir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Çal??mas? (Dereceli De?erlendirme Ölçe?i)

Format: Dereceli Ölçek (Rubric). Puanlama sistemi bu özet kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert benzeri bir derecelendirme yap?s? kullanılır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim alan?nda dijital hikaye üreten ö?renciler, e?itimciler ve ara?t?rmac?lar.

Ya? Grubu: E?itim düzeyine ba?lı olarak de?irmekle birlikte, dijital hikaye anlat?m? projelerine katılan ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri için uygundur.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nın örnekleme, muhtemelen 2016 yılındaki sempozyumun yapıldığı Türkiye'deki e?itim kurumlarındaki ö?rencilerden olmaktadır.

Test Metodolojisi: Gözleme dayalı derecelendirme. De?erlendiriciler, tamamlanmış dijital hikaye ürününü izlerken, ölçek maddelerindeki kriterlere göre puanlama yaparlar. Ölçe?in uygulanması için özel bir yazılım veya süre kısıtlaması belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Dijital hikaye de?erlendirme, ö?retim teknolojileri, rubrik, geçerlik, güvenilirlik, **Özcan Kukul Karata? Ölçe?i**, ICITS 2016.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seher Özcan

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresleri: seherozcan@gazi.edu.tr

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

?zinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2016 (Sunum ve Geli?tirme Yılı?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir bildiri olarak sunulmuştur. Genellikle akademik amaçlı?

kullan?mlar i?in yazarlarla ileti?ime ge?ilmesi önerilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar i?in yazarlar?n izni gereklidir. ?leti?im e-posta adresi mevcuttur.

Ek Bilgi: Ölçek materyallerine ait PDF dosyas?na ve Google Drive ba?lant?s?na a?a??daki kaynaklar bölümünden ula??labilir.

Kaynaklar

Özcan, S., Kukul V., ve Karata?, S. (2016, May 16-18). *Dijital Hikayeler ic?in Dereceli De?erlendirme O?lc?e?i*. 10th International Computer and Instructional Technologies Symposium (ICITS), Rize, Turkey.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [dijital-hikayeler-icin-dereceli-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Ek materyal ba?lant?s?: [drive.google.com](#)

Dijital Hikayeler ic?in Dereceli De?erlendirme O?lc?e?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu kaynak özeti, ölçe?in maddelerini içermemektedir. Ölçek maddeleri, tam metin bildiri (kaynaklar bölümünde ba?lant?s? verilmi?tir) veya yazarlar ile ileti?im yoluyla edinilebilir. Genellikle bu tür dereceli de?erlendirme ölçekleri; Anlat? Ak???, Ses Kalitesi, Görsel Uygunluk, Mesaj?n ?letimi gibi alt ba?l?klar alt?nda birden fazla de?erlendirme kriteri içerir.